

O PEIXE DO SANTO

Por: Xosé Fuentes

Nun tempo, o Grove foi unha illa. Sen decatármonos, a natureza fixo un traballo prodixioso creando, coa sedimentación da area arrastrada polo vento, o tómbolo que nos vencella ao continente.

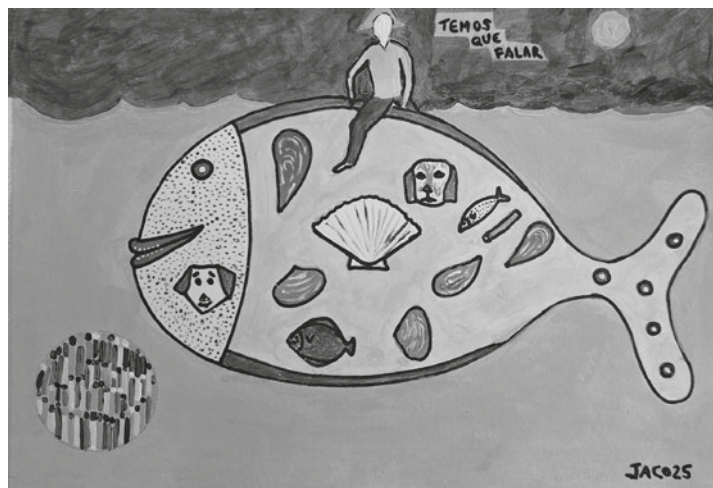
A Lanzada, praia que resulta desta metamorfose xeolóxica agroma cunha lenda: “O baño das nove ondas”. Este ritual para que as mulleres infértils poidan ter descendencia (a impotencia dos homes non se ten en conta) coincide coa celebración da festa na honra da virxe que ten alí o seu santuario. É de subliñar a relación entre a fe e a maxia da natureza. O baño no mar fecundo con nove ondas que simbolizan o tempo de xestación. Cómpre que a sedución das lendas, da historia, non se esvaeza. Cando morre unha lenda, morre algo de nós.

De ter neurotransmisores moi sensíbeis nas plantas dos pés, por aquilo de estar pegados á terra, sentiríamos os latexos da enerxía, dos corazóns que nela se acubillan.

O veciño compasivo que deixou á súa sorte, para non sacrificalos, dous asnos na illa da Toxa por mor dunha enfermidade da pel, abonda na idea.

As augas subterráneas que nutrían a abundosa herba da que se alimentaban os dous animais, contiñan elementos químicos que deron en curarlle os males, deixándolles a pel e o pelo ben lucidos. Hoxe o balneario segue a curar as doenzas da pel de moitas xentes. Aquí, o San Caralampio, non parece ter protagonismo, coma a virxe da Lanzada.

O Meco!!! Personaxe lendario onde os haxa!

Representación pictórica da lenda do “Peixe do Santo”, realizada polo biólogo e pintor meco: Jacobo Fernández.

Hai distintas olladas sobre a súa vida. O Padre Sarmiento fala do “meco, moro, agudo”. Home ilustrado que chega ao Grove, fuxindo da xustiza de por alá, polas castelas. Outros falan dun crego, moi saído. For como for, resultou un sátiro luxurioso de insaciábeis desexos sexuais que satisfacía montando a toda dama distraída que caía na rede.

Sarmiento di: “Moro, por ser musulmán. Meco, por ser fillo da meca, centro espiritual ao que deben visitar unha vez na vida. Agudo, por teimado, astuto”.

As pegadas da historia son máis resistentes que as lendas, están ancoradas en elementos máis sólidos, estruturas de pedra imperecedoiras que se poden estudar. Cantodorxo, Siradella, O Castriño, Adro Vello,...

Imos perdendo a paisaxe, o decorado onde naceron as lendas. A aldea de S. Vicente xa perdeu o quiquiriquí dos galos mañanceiros, os alalás, as cantigas na esfollo do millo

nas noites serenas de luar. Un ben inmaterial que se perdeu. Mágoa!!!

Quen habitaría no Con dos Mouros? E que ninfas se bañarían nas purísimas augas da Fonte das Mouriscas? Evocación da mitoloxía.

O vinte e dous de xaneiro, en S. Vicente segue a lenda do Santo milagreiro.

Un día ou dous antes da súa festa, os veciños percorren as praias na procura da ofrenda co que o santo agasalla aos seus devotos. **O Peixe do Santo!!!**

En S. Vicente, cando había marusías nas invernías, ían aos achados polas praias e, atopaban cousas. Un veciño atopou un peixe grande na véspera do Santo. Correuse a voz e..., xa se identificou coa bondade do Santo.

As lendas, nacen de xeito espontáneo. Xa aniñaban no maxín colectivo.

Para que o dogma non ocupara todo o espazo, as xentes ían tecendo as lendas na memoria coa maxia e o simbolismo da paisaxe.

En algures temos que gardar as lendas.

1 Meco: Este honroso alcume vai camiño de mudar o xentilicio dos nados no Grove: no canto de, grovenses, mecos!!!